

Hudallergi i arbetslivet

Hur vanligt är det?



Mihály Matura
Enheten för arbets- och miljödermatologi
Centrum för arbets- och miljömedicin

Vad gör en arbets- och miljödermatologisk klinik?

Hudsjukdomar och allergi med orsak/försämring i arbetet eller omgivningsmiljön

- **Kontaktallergi = miljö**
 - 15% av befolkning
- **Kontakteksem**
- **Handeksem**
 - Folksjukdom
 - 10% förekomst/år i befolkningen
- **Kring 20% av barn har atopiskt eksem**



- Latexallergi – historiska aspekter
 - 0,8% - sjukhuspersonal kontor
 - 6,2% - kirurgiska specialiteter
- Årsprevalens av handeksem bland

| | |
|------------------------|-------|
| – 20-åringar | 9-10% |
| – 20-årig frisörelever | 37% |
| – Frisörer | 20% |

Bregnhøj et al. *Occup Environ Med* 2012;**69**:310-316

Hud - vad är arbetsliv?

- Arbetsliv och omgivningsmiljö – gemensamma exponeringsfaktorer
- Hemarbetet är del av arbetslivet
- Våtarbete – både i hemmet och i arbetet



Edin & Jön

Vad är våtarbete?

- Långvarig hudkontakt med vatten OCH detergenter (eller andra irriterande kemikalier)
- Långvarig hudkontakt med vatten/svett UNDER OCKLUSION
- Lagstiftning – ej definierat i många länder
- Vattenexponering verkar bra proxy för andra typ av exponeringar
- Inte sällan ser man mycket vattenexponering även i hemmet hos de som exponeras ofta i arbetet
- Uttorkning och sprickbildning ökar penetrationen av irriterande och allergiframkallande ämne

Kontaktallergi och arbetsliv

miljöexponeringar

- Exponering redan från barnsben mot vanliga allergen

arbetsexponering

- Delvis samma allergen som i miljöexponering
- Specifika kemiska ämnen
- Risksituationer, olyckor, exponering till höga halter

12 67

Företag i Göteborg lanserar parfym för spädbarn

Bebisparfym börjar säljas i Sverige

MALMÖ. Nu lanseras parfym för spädbarn i Sverige. Företaget som lanserar produkten tror fortsatt hårt på idén, men barnhälsovården i Sverige rekommenderar oparfymade produkter till småbarnshud.

MALMÖ 500 kronor flaskan. Det är vad det kostar att få bort små barns naturliga doft. Det är många som arbetar inom barnhälsovården att reagera. Babys hud är extra känslig och lukten är spädbarns första sätt att kommunicera med sina föräldrar. Redan förra veckan känner ett spädbarn igen lukten av sin mamma. Säger barnhälsovårdsöverläkaren i Malmö, Marie Köhler, till SVT:s Södytt. I Sverige distribuerar företaget Landström Trading i Göteborg parfymen som heter Baby Touch. Den kostar 500 kronor per flaska. Parfymen riktar sig främst till unga föräldrar. Det tror att det blir en



Riskfaktorer för handeksem

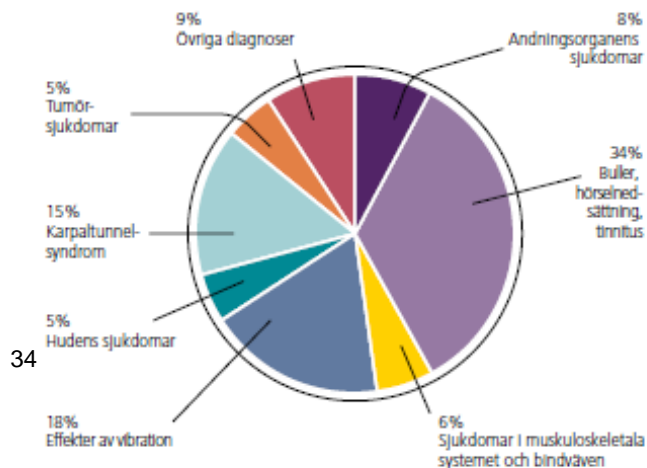
- Atopiskt eksem - 3-4 x ökad risk
- Kontaktallergi (ju starkare desto mer tydlig risk)
- Genetisk riskfaktor
- Våtarbete

Hur mäter vi försäkringsaspekter och arbetsbetingning?

- Sjukskrivning? – ingen diagnosspecifik statistik
- Arbetskada? – anmälning, godkänd?
- Självrapportering?
- Svårigheter med statistik – 10% av handeksem anmäls
- Egen statistik från kliniker? Svårighet med urval.

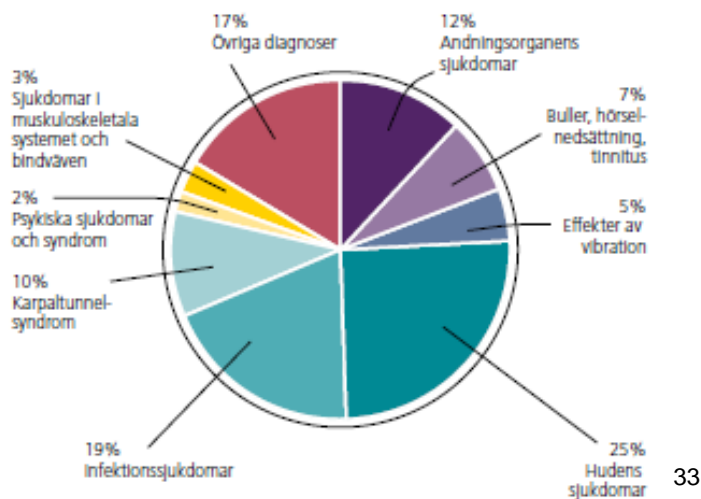
AFA 2012

Diagram 7. Arbetsjukdomar med visandeår 2008 och 2009 bland **män**. Fördelning på diagnoser. Totalt antal = 686.



AFA 2012

Diagram 8. Arbetsjukdomar med visandeår 2008 och 2009 bland **kvinnor**. Fördelning på diagnoser. Totalt antal = 134.



Hur vanligt är det?

- Kontaktallergi
 - 20% i befolkningen
 - Gemensamma allergen i arbets- och omgivningsmiljön
 - Ingen statistik över arbetsrelaterade kontaktallergier
- Handeksem
 - 10% i befolkningen
 - 20% inom vårdyrket
 - 30% bland de som använder handskar regelbundet
 - Atopiskt eksem 3-4 x ökad risk

Har det ändrats något?

- Förbättrats
 - Inom verkstadsindustrin
 - Inom städbranschen
 - Minskad latexallergi
 - Ökad handsprit användning
- Ingen
bättring/försämring
 - Vårdyrket
 - Frisöryrket
 - Restaurangsbranschen
 - småföretag